

Nr 165

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändring i traktorskatteförordningen (1969: 297); given Stockholms slott den 14 november 1969.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändring i traktorskatteförordningen (1969: 297).

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att traktorskatten på traktorer som tillhör klass II enligt traktorskatteförordningen sänks till 120 kr. per år för traktorer med tjänstevikt ej över 2 500 kg och till 180 kr. per år för tyngre traktorer. Vidare föreslås vissa andra, mindre ändringar i traktorskatteförordningen.

Förslag
till
Förordning
om ändring i traktorskatteförordningen (1969: 297)

Härigenom förordnas, att 2 och 3 §§ traktorskatteförordningen (1969: 297) skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

Fordon för ————— två klasser.

Till klass I ————— motsvarande sätt.

Som trafiktraktor anses icke traktor vars användning för transport på allmän väg är begränsad till beförd-
ran av produkter från eller förnödenheter för lantbruk eller skogsbruk under förutsättning, såvitt gäller skogsbruk, att lasten sammanlagt icke överstiger 15 ton.

Som trafiktraktor anses icke traktor vars användning för transport på allmän väg är begränsad till beförd-
ran av produkter från eller förnödenheter för lantbruk, skogsbruk, yrkesmässig växtodling eller yrkesmässigt fiske under förutsättning, såvitt gäller skogsbruk, att lasten sammanlagt icke överstiger 15 ton. Om traktor, utöver transport som nu nämnts, undantagsvis används för transport av annat slag, medför detta icke att traktorn anses som trafiktraktor.

Till klass II ————— än trafiktraktor.

3 §.

För fordon — — — 90 kronor för varje påbörjat tal av 100 kilogram av återstående del av tjänstevikten.

För traktor som tillhör klass II utgår traktorskatt för helt kalenderår med 200 kronor, om tjänstevikten ej överstiger 2 500 kilogram, och 300 kronor, om tjänstevikten överstiger 2 500 kilogram.

För traktor som tillhör klass II utgår traktorskatt för helt kalenderår med 120 kronor, om tjänstevikten ej överstiger 2 500 kilogram, och 180 kronor, om tjänstevikten överstiger 2 500 kilogram.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Utdrag av protokollet över finansärenden hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 14 november 1969.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern PALME, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, NORLING, LIDBOM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *ändring i traktorskatteförordningen (1969: 297)* och anför.

Enligt beslut av vårriksdagen (prop. 1969: 45, BeU 35, rskr 207) utgår fr. o. m. år 1970 skatt på traktorer. Bestämmelserna härom finns intagna i traktorskatteförordningen (1969: 297).

Traktorskatten omfattar registrerade traktorer och motorredskap och utgår med visst belopp för år enligt en indelning av fordonen i två skatteklasser. Till klass I hör traktor som används för transport på allmän väg (trafiktraktor) och motorredskap som används på motsvarande sätt. Som trafiktraktor anses dock inte traktor vars användning för transport på allmän väg är begränsad till befordran av produkter från eller förnödenheter för lantbruk eller skogsbruk under förutsättning, såvitt gäller skogsbruk, att lasten sammanlagt inte överstiger 15 ton. Andra traktorer än trafiktraktorer hör till klass II. Inom denna klass faller normalt traktorer som används i lantbruket.

Skatten är differentierad i förhållande till traktorns tjänstevikt. I fråga om trafiktraktorerna och jämförliga motorredskap utgår skatten med belopp som ungefär svarar mot hälften av skatten på lastbil med samma tjänstevikt. För traktorer i klass II utgör skatten 200 kr. för kalenderår om tjänstevikten ej överstiger 2 500 kg, och 300 kr., om tjänstevikten är större. I uppördshänseende m. m. har traktorskatten anknutits till bestämmelserna i förordningen (1922: 260) om automobils katt. Härutöver kan framhållas, att riksdagsbehandlingen av traktorskatten medförde att särskilda dispensbestämmelser infördes i författningen. Enligt dessa kan Konungen eller den myndighet Konungen bestämmer, om synnerliga skäl föreligger, medge nedsättning av eller befrielse från traktorskatt eller medge att traktor, som enligt förordningen skall höra till klass I, hänförs till klass II. Med stöd härav har Kungl. Maj:t enligt beslut den 17 oktober 1969 utfärdat kungörelse (1969: 553) om nedsättning av skatt på traktorer och släpvagnar, m. m.

Beträffande bakgrunden till införandet av en traktorskatt och utformningen av skatten får jag hänvisa till prop. 1969:45 och BeU 1969:35. Av vad där anförs framgår bl. a., att det i fråga om andra traktorer än trafiktraktorerna inte ansetts möjligt att utforma beskattningen enligt den av statsmakterna i annat sammanhang antagna s. k. kostnadsansvarighetsprincipen för vägtrafikbeskattningen. Den i och för sig berättigade beskattningen av dessa traktorer måste även av skattetekniska skäl utformas på annat sätt. Den valda lösningen för detta traktorbestånd kan karaktäriseras som en kollektiv, schablonmässig beskattning, vars höjd jämförd med trafiktraktorernas beskattning avpassats med beaktande av den relativt begränsade användningen av traktorerna för transport på allmän väg.

Denna lösning för beskattningen av traktorer i klass II biträdades av riksdagen.

Efter riksdagsbeslutet har framför allt bland lantbrukarna en mycket livlig debatt uppstått om traktorskattens utformning och avvägning. I skriftliga framställningar och vid uppvaktningar har anförts, att skatten på lantbrukets traktorer får en ojämn och orättvis verkan.

Krav har framförts om en omprövning av frågan. I detta sammanhang har Riksförbundet landsbygdens folk (RLF) överlämnat en av Jordbrukets utredningsinstitut verkställd utredning till belysning av skattens verkningar bl. a. i kostnadshänseende. Utredningen visar, att lantbrukets traktortransporter på allmän väg vid en genomsnittlig och med lastbilstransporter jämförande beräkning skulle belastas med en skatt per tonkm som är icke oväsentligt högre än den skatt som träffar lastbilstrafiken. RLF hemställer, att ikraftträdandet av skatten på dessa traktorer i klass II uppskjuts i avvaktan på ny utredning av frågan.

Vissa erinringar kan anföras mot den av RLF överlämnade utredningen med avseende på både den antagna omfattningen av traktorernas användning för transporter på allmän väg och jämförelsen i kostnadshänseende med beskattningen av lastbilstransporter. Även med beaktande härav ger emellertid den presenterade utredningen fog för påståendet att skatten på traktorer i klass II kommit att bli för hög. Enligt min mening är det endast i detta hänseende en berättigad kritik kan riktas mot skatten och således inte mot den tekniska lösningen. Det saknas därför anledning att ändra den tidpunkt då skatten skall börja utgå, om i stället en justering av skattens höjd görs för att på så sätt få en bättre avvägning med hänsyn till den genomsnittliga användningen av dessa traktorer för transporter på allmän väg och samtidigt begränsa skattens verkningar i kostnadshänseende särskilt för de mindre lantbruksenheterna.

På grundval av det nya material som förebragts i frågan har jag kommit fram till att en skatt för helt år om 120 kr. för traktorer i klass II med en tjänstevikt ej över 2 500 kg och om 180 kr. för tyngre traktorer i klass II bör vara rimlig. Vid kontakter med företrädare för lantbrukets huvudorga-

nisationer har jag fått tillfredsställande försäkringar om att de anser traktorskatten acceptabel efter en sådan justering. Jag förordar, att skatten för traktorer i klass II bestäms i enlighet härmed.

I detta sammanhang vill jag också ta upp några andra frågor beträffande traktorskatten. I framställningar om befrielse från traktorskatt som inkommit till finansdepartementet har det framhållits att traktorer används i fiskerinäringen för transporter av fiskefångst, fiskeredskap o. d. Endast undantagsvis sker sådana transporter på allmän väg. Det föreligger här transportförhållanden som nära överensstämmer med vad som förekommer inom lantbruk och skogsbruk. Jag anser därför inte motiverat med någon generell skattefrihet för traktorer som används inom fiskerinäringen. Däremot anser jag skäligt att sådana traktorer hänförs till klass II även om de används för transporter av fiskefångst, fiskeredskap o. d. på allmän väg. Sådan klassöverflyttning kan medges med tillämpning av dispensbestämmelserna. Praktiska skäl talar emellertid för att bestämmelser av angivna innebörd tas in i traktorskatteförordningen genom ett tillägg i 2 §. Eftersom motsvarande förhållanden föreligger inom trädgårdsnäringen, t. ex. hos handelsträdgårdar och plantskolor, förordar jag närmast i förtydligande syfte, att motsvarande bestämmelser skall gälla för traktorer som används inom sådan verksamhet.

För att traktor skall hänföras till klass II gäller enligt nuvarande bestämmelser att den inte får användas för transport på allmän väg av annat än produkter från eller förnödenheter för lantbruk och skogsbruk. Det har påpekats, att lantbrukare i viss utsträckning lejer ut sina traktorer för arbeten med gaturenhållning och liknande. Därvid kan den situationen uppkomma att traktorn används för transportarbeten som i princip medför att traktorn skall hänföras till klass I. Jag anser inte rimligt, att ett tillfälligt transportuppdrag av detta eller annat slag får sådana verkningar. Med hänsyn härtill förordar jag ett tillägg till 2 § traktorskatteförordningen av innebörd att traktor i klass II får användas rent undantagsvis för speciella transportarbeten utan att detta skall medföra att traktorn hänförs till klass I.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t genom proposition föreslår riksdagen att antaga inom finansdepartementet upprättat förslag till *förordning om ändring i traktorskatteförordningen (1969:297)*.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten